

HAZRET-İ MUHAMMED
EFENDİMİZİN
Nebî olarak geleceği hakkında

Evvelki Mukaddes Kitapların
tebşîratı

YAZAN :

Ömer Fevzi Mardin

YAYAN :

İlâhiyyat Kültür Te'lifleri
Basım ve Yayım Kurumu

Acun Basımevi
İSTANBUL
1951

15 — İmdâd, benî Âdeme imdâd, semâdan !

16 — Kurtar bizi, Tanrım, şu laîn sefk-i dimâdan

[10 ncu haşiyenin devamı]

Allahın Cemali tecellisidir ki hazreti İsâda yalnız bu tecelli zahir olmuştur. Anın için manzumeye (Mesihten niyaz) başlığı seçilmiş, ve hal-ı hazırın yalnız Cemâlî tecelliye ihtiyacı olduğuna işaret bu-yurulmuştur.

Demek ki :

Beşeriyetin tekâmülüne yarayan hazırlıkları meydana getiren ve kurtuluş mücadelelerini açan ve idare eden ve meşru' hakları ve insanlığı müdafaa eden mücadeleleri yaptırın Allahın Celâlî tecellileri; yapacaklarını yer yüzünde yapmış, nihayet herkesi sükûna muhtac, emniyeti arar ve hakkına razı hak ve hakikate uyar bir hale getirmiş ve böylece Cemâlî tecellilere kalbolmuştur. Zira bütün beşer ihtiyaçlarının nihâf karşılığı bu tecellidedir.

Bundan şu noktayı da müjde olarak alabileceğiz ki inşaallah artık kemal devrine giriyoruz. Kurtuluşa hazırlık mücadele devrinin sonuna inşaallah gelmiş bulunuyoruz. Asârı da meydanda. İkinci Cihan harbinden sonra bütün beşeriyet müşterek bir intibaha gelerek Birleşmiş Milletler temelini kurdu. Dünya birliğine doğru istikamet aldı. Şimdi Avrupa birliğini kurmağa çalışıyor, Garplıların Komünist zümrelerle araları açık, fakat atom bombası kullanmağa kimsenin eli varmıyor. Hiç kimse harp istemiyor, sabırlar tükense bile her şeyin hallini sulh yolunda arıyor.

Komünizm tehlikesi Garplıları birleştirdi. Demek bu tehlike; huzursuzluk vermekle beraber birliği temin etmek bakımından büyük bir iş gördü. Zira kurtuluş; bu esasa, birliğe mütevakkıftır. Bu tehlike olmayaydı, Amerika Avrupaya bu kadar nasıl yaklaşırdı. Komünizm ictimâf bir ihtilâldir. Bunu iktiza ettiren tabii sebepler ortadan zâil olunca tabiatıyla bu tehlike ; tehdidini te'sirini kaybedecektir.

F. 35

17 — *Ey Hüsni Mesih, âteş-i beyzâ yi fegân ol*

18 — *Âhenleri del, bizlere aç sen yeni bir yol.*

[10 ncu haşiyenin devamı]

İmdi :

9 ncu mısra'daki davet; hazreti İsanın şahsına değil, şahsiyyetinde tecelli eden Cemâlî tecelliyedir. Kurtarma kudreti Allahındır. Allahtan gayrı da kuvvet kudret yoktur. Bir insan çağırılmakla bir şey çıkmaz. Allah te'vid etmedikten sonra bir insan değil bütün insanlar birşey yapamaz. Allah te'vid edilince de bir insan bile muvafakıyyet için kâfidir. Allaha yalnız mucizelerini tecelliye vasıta olarak bir mahlûk lâzım. Diğer büyük peygamberlerde olduğu gibi hazreti İsa da da mu'cizeler izhar eden; onun şahsı değil o vücudda yer alan Rûh-ülkudüstür.

BİR NOKTA:

İstanbulda cereyan eden (Niyâz-be mesih) Bezm-i âlisinde kendim de bulundum. Ve varidâtı kaydeden hazır bulunanlar arasında kendimde kaydettim ve sonra kendime göre mevzuu o hararetle biraz tahlil de ettim. Şimdi Bezm-i Âlî'ye haşiye olarak girmiş olan bu teferruat ve yazılar ; o kayıtlar ve tahlillerden birer kısımdır.

25 Nisan 948 Bezm-i Âlîsi

Bu tarihte Fenerbahçedeki evde varid olan mübarek kelâm:

«Yine bir eski sözüm tekrar kılarım :

*Ey benim ma'kes fânî-i azizim Fânûs
Hizmetinden bilirüm bazan olursun me'yûs
Çabucak düşme fütûra daha başlangıçta
Olamaz fırtınasız Rûh denen Okyanûs »*

19 — *Vâhî vü tehi sadme künan kalb-i beşerde,*

[10 ncu haşiyenin devamı]

[Ömer Fevzi'ye hitaben] sükûn, ey muhibb-i hâssım sükûn, ey Fânûs'un muhibbi hâssı sükûn [sükûn tavsiyesine ait diğer kısımlar kitapta mündericti.]

Nihayet

[(Niyaz-be mesih) manzûmesinin nihayetini ta'kiben ve Fânûs'a hitaben şu kelâm geliyor :]

«Fânûs-ı kıymettarım, sâkin ol, mekîn ol, metin ol, fermânı gelicek vasıl ı'lây-ı illiyyin ol.»

TAHLİLLER :

Manzûmenin 10 ncu mısra'daki meş'ale; Allahın hidâyet nûruna işarettir. Ma'nevî rüşdün tezahürüne mani' olan kara cehalet veya ce-hâlet karanlığı o mahiyettedir ki ferdî ve hususî teşebbüslerle bunun izalesi imkânsızdır. Ancak Allahın hidâyet nûru; alemşumûl umumî bir te'sirle bunu aydınlatabilir. Ve beşeriyetin çırpındığı bataklığı kurutabilir. İşte dünyanın bu gün ihtiyacı bu nûradır. Zira bütün ıstıraplara sebep olan ihtilâflar; insanların haklarına razı olmamalarından, ne istediklerini, ne isteyeceklerini bilmemelerinden Hak ile bâtılı ayırd edemeyecek bir rüşdsüzlükten, Hakka muhabbet, batıla nefret duymıyacak kadar kemalsizlikten, hırs, benlik ve taassub, kin hastalığının salgın halde umumî olmasındandır. İnsanları umumî ve müşterek bir nizamaya koymak, muayyen mukaddes fikirler etrafında birleştirmek için Din; vicdanlarda hissen belirmelidir. Din ışığını göstermek, vicdanları yaşatmak için Allahın hidâyet nûru yayılmalıdır.

Peygamberler, kitaplar gönderen Allah ; bu hidâyet nûriyle onları te'yid etmiştir. İnsanlar bu nûrun te'siriyle kitaplara sarılmışlar peygamberlere uymuşlardır. Mamafih her halâskârın bir Nebi olması lâzımgelmez. Her devrede de Allah halâskâr gönderir. Beşeriyet sıkıınca Allah imdad eyler netekim mukaddes kitaptaki şu fıkra buna ne güzel bir misaldir.

20 — *Envâr-ı Muhammed'le devâ eyle şu derde*
âmîn âmîn âmîn

Nihayet

Huuu... Eyvallah
Nûra varasız nûr dileyüb nûr alasız, nûr olasız.
Biz gideriz siz kalasız. Huuu.. Eyvallaah

[10 ncu haşiyenin devamı]

(Mülûk-i evvel(Mülûk-i Rabi) - 19 - 1 : 5) : «Fakat A-sûrîleri [Mûsevîleri son derece tazyik eden mûsevîlerin o günkü düşmanlarını] niyyetlerinden yine vazgeçiremeyince [Mûsevîlerin hükümdarı Hazekıya; Rab Yehova'ya [Allaha] iltica etti. Elbiselerini yırtıp [zillete düşüp] Beyt-ullaha [Kudüs-ü şerîfdeki Beyt-ullaha] girdi. Saray erkânını ve kâhinlerin ihtiyarlarını da çul giymiş [zillete bürünmüş] oldukları halde (Eş'iyâ) Peygamberin yanına gönderdi. Bunlar da-hi ona : hazekıya [hükümdar] böyle diyor :

«Bu gün müzayaka, melamet ve hakaret günüdür. Zira çocukların [mesihlerin halâskârların] doğacağı vakit geldi. Fakat doğuracak kuvvet yoktur. Ola ki Rab; hakkında [düşman putperestler tarafından] edilen şütümü [ağır sözleri] işide ve bu sözler için onları tekdir ide. bundan dolayı bu hususta duâ eyliyesin» dediler.

LUGAT

Ma'nâ — Rû'yâ

Şevk-ı rûh — Rûhun cezbisi

Feyiz aver — Feyiz getiren

Sünûh — Doğuş, ilham

Sükûn — Sakinlik

Yarân ı Hak — Hak dostları

Arz-ı Fânî — Yer yüzü

Hüsn — Güzellik

Mesih — Allah tarafından kurtarıcılığa memur olan kul

Hüsnü mesih — Mesih'in güzelliği, yani Allahın Cemalî tecellîlerinin tam kemalde zahir olduğu kutarıcı insan]

Hâle — Ay etrafındaki nûr dairesi

Sima-yi Cemîlinde — Güznel yüzünde

Gâze — Tül

Ahd-i cedîd — İncil i şerif
Kudemayı — Evvelkileri [yani Mûsevîleri]

Urûc — Çıkış

Mi'râc — Hazreti Muhammed efendimizin göğe çıkıp Cenâb-ı Hakla konuşması

Maâric — Çıkışlar

Mualla-yi maâric — Çıkışların yükseği

Heya hay — Gürültü, hay huy

Zemîn — Yer yüzü

Meş'ale — Aydınlık veren ışık cihazı

Dîn-i mübîn — Hak ve hakikati belirtmiş Din

Devre — Zaman

Nasârâ — Hıristiyanlar

Vâhdet-i İslâm — İslâm birliği

Bûd-u nebûd'u — Olanı, olmıyanı

Lâin — Mel'un

Sefk — Akıtma

Dıma' — Kanlar

Dem — Kan

*Ateş-i heyzag-i fegân ol-
mak* — Ateş ağarınca
kadar feryad ve figan
etmek

Ahen — Demir

Vahî — Boşuna, faidesiz
esassız

Tehi — Boş

Sadme-künan — Çarparak

Deva eylemek — İlacla-
mak

Metnin konuşma dilimizde ifade ve izahı

Başlangıç

Huuu... Eyvallah, Eyvallah, kıymetli Fânûs'um, sana rû'yada önceden haber vermeden geliyorum. Hoş göresin. Rûh cezbesi feyz getirerek tecelli üzere olan kelâmı nakle geldim.

Sâkin olun, sâkin olun, sâkin olun ey Hak dostları sükûnet içinde olun. Fânûs'un kalbi heyecan götürmez. Düşünesiniz ki fânî yer yüzü sükûnete muhtactır. Yer yüzündekiler sükûnete muhtactır.

Me'al ve maksud :

Yukarıdaki emr-u talep sükûnettir. Bezm-i âlf'de bulunanların sakinlikleri lüzumundan söze başlanarak Fânûs'un kelâmı rahatca nakle muvaffakiyyeti; etrafın heyecansız, sakin bulunmalarına ihtiyac gösterdiği gibi yer yüzünün de ihtiyacı sükûna olduğu belirtilmektedir. Zira sükûn; huzur ve asayişin, ve her hususta emniyetin vücûduna mütevakkıf ve her türlü ihtiyac ve zarûretin izalesine bağlı ideal haldir.

N A Z M

MESİH'E NİYAZ

Evvelâ Mesih ve Mesihlik hakkında fikir :

Mesih kurtarıcı demektir. Cenâb-ı Hak Kur'ânı kerimde bilhassa hazreti İsâ hakkında bu mesih vasfını kullanmıştır.

Hazreti İsâ dahi İncil - i Şerifte yazılı olduğu üzere kurtarmağa geldiğini söylemişti. Ve kurtarıcılığını iki vecheye tahsis etmişti. Biri; Benî İsrâili kurtarmak, diğeri dünyayı kurtarmaktı.

Kurtarıcılık hazreti İsânın şahsında değil hamil olduğu Rûh-ül-kudüs'ün tecelli eden muradında idi, ve bu tecelli; sırf Cemalî idi. Binaenaleyh hazreti İsâ yalnız Cemalî tecellileri aksettiren bir vücuttu. Hazreti İsâ putperest Roma imparatorunun müsait olmyan idaresinde ve müşkil şartlar içinde yalnız vaaz ve nasihat etti. Fakat kurtarışın kılıcsız olmyacağına da işaretle kılıç getirdiğini ve dünyaya ateş vermeğe geldiğini söyledi. Zira dünyaya hükmeden saltanatlar böyle dinsiz ve zalimdi. İnsanlık haklarını insanlardan gasbetmiş, onları köle olarak kullanıyordu. Hatta halkın Allahı tanınmasına da meydan vermiyordu. Hükümdarlar [yani Firavn'lar, Sezarlar silsilesine dahil hükümdarlar ve onlar gibiler] kendilerine İlâhî bir mahiyet veriyordu. Maksud; halkın gözünü, gönlünü bu saltanata bağlamak, maddî manevî her şeye tek merci' olmak ve kendi saltanatlarının haksızlıklarını halkın bilip anlamasına mani' olacak derecede halkı cahil, fikirsiz bırakmaktı. İnsanlara insanlık hakkını Allah vermiş Ve buna tecavüz edenleri çok ağır suçlandırmıştı. Cemiyete hakimiyet hakkını Allah

halka vermiş, halk işini ne makamda kim görürse görsün onları halkın ecirî, cemaatin hizmetkârı saymıştı.

İşte dünya halkı bu musallat, zalim diktatörlerden kurtulmak için bunların temelinden yıkılmaları, Firavnluğun, Sezarlığın dünyadan kalkması lâzımdı. Onun için hazreti İsa dünyayı ateşe vermeğe geldiğini söyledi, Ve bu iş harpsiz mücadelesiz olamayacaktı. Onun için kılıç getirdiğini söyledi. Bu mücadele kolay olmayacaktı. Onun için can, mal, her şeyin bu uğurda feda etmenin göze alınmasını istedi. Onun için de kendisinin şakirdi olmak isteyenlerin, kendi yolunda yürümek isteyenlerin canından da evlad ve ayalinden de, malından, mülkünden de vaz geçmeği göze alması lazım geldiğini söylemişti. Fakat beşeriyetin o günkü tekamül seviyesi; hakkı müdafaa ve gaspolunmuş hakları kurtarma işinde bu derece fedakarlığa müsait değildi. Düşman kavi, yürekler hararetsizdi. Kendinin me'muren geldiği Musevî cemaati Roma imparatorluğunun müthiş tehdidi altında son derece muhafazakar ve ferdiyetçi bir durumda idi. Her ferd yalnız geçim faaliyeti ile meşgul görünüyordu. Mustarip diğer halk putperest idi. Mûsevîler gibi Din kültürü de hiç bilmemişler, görmemişlerdi. Yüreklere hararetsiz olduğu kadar kafaları da boştu. Ecdaddan gelme bir alışkanlık ile hükümdarların kulluğuna alışmış ve her şeyi ondan bekler olmuştu.

İşte bu durum dolayısıyla ki hazreti İsa hak ve hürriyet idealini yalnız getirip tebliğ etti. İdealin fi'len elde edilmesi için dünyayı yer yer dolduran maniaları yıkmak, kaldırmak, Allah yolunu düzlemek lazımdı, bunu yaptıracak insan kuvveti bulamadı yalnız öğretti. Ve bunun için kılıç lazım olacağına da işaret etti. Ve bütün bu işlerin husulünü; gelecek nesillerin bu işler için hararet duyacakları bir devre bıraktı. Kendi göklere

gitti. Yüzlerce sene sonra Allah bütün beşeriyeti kurtaracak bir devri beşeriyyete açmak için hazreti Muhammedi gönderdi.

Hazreti Muhammed; islahat yapacaktı. Dünyayı hazreti İsanın telkin ve ta'lim eylediği salah devrine fi'len hazırlayacaktı. Bu maksadla beşeriyyeti mücadele, temizlik ve hazırlık hareketine geçirecekti, öyle de oldu.

Binaenaleyh hazreti Muhammed efendimiz hem Cemalî hem Celâlî tecellilerin kâmil bir mazharı idi. Mücadele etmek için Celâlî tecelliye ihtiyac vardı. Netekim hazreti Mûsa Celâlî tecellinin kâmil bir mazharı idi. Bütün hayatını mücadele ile, İbranileri kurtarmak ve kurtarma işinin mevani' ve müşkilat dolu safhalarını ikmale uğraşmakla geçirdi. Ve Allah Celalî mu'cizeleriyle onu muvaffak kıldı.

İmdi, hazreti Muhammed efendimiz, hazreti İsanın beşeriyyetden istediği mücadeleyi yaptı ve bu mücadele devrini bütün beşeriyyete açtı. Bu kurtarma, ve yer yüzünü salaha hazırlama işi bu güne kadar fasılasız devam ediyor. Bu günkü son işi de Amerikanın önderliğinde dünyanın mühim bir kısmı uğraşarak yapıyor. Hazreti Muhammedin bu devri açacağını hazreti İsa dünyadan ayrılırken söyledi.

Buna dair İncil-i şerifdeki ayetleri ve hazreti Muhammed efendimizin Peygamber olarak geleceği Tevrat ve İncil-i şerifde yazılı olduğuna dair Kur'anı kerîm ayetini ve bu vesile ile hazreti Muhammed efendimizin kurtarıcılık memuriyyetine aîd Kur'anı kerîm münderecatını dercediyorum.

İncil-i şerifden :

(Yuhanna - 14 - 16) : «Ben de Babaya

yalvaracağım ve O size başka bir (tesellici hakikat rûhu verecektir. [Yani hazreti İsbâ buyuruyor ki ben gidiyorum fakat tesellisiz kalacak değilsiniz. Cenab-ı Hak yine Rûh-ül-kudüs'ünü taşıyacak diğeri bir Nebi'yi — hazreti Muhammedi — gönderecek]

Diğeri :

(Yuhanna - 14 - 26) : «Fakat benim isimle [yani Nebîlikle ve kurtarıcılıkla] Babanın [Allahın] göndereceğı tesellici rûh [yani Rûh-ül kudüs'ü hamil Nebî Muhammed] O size her şeyi öğretecek ve size söylediğim her şeyi hatırlınıza getirecektir. [Yani getireceğı mübarek kitap; İncil-i te'yîd edecek ve ondan bahsedecektir.]

Diğeri :

(Yuhanna - 15 - 26(26÷27)) : « Amma Babadan [Allahdan] size göndereceğim tesellici [Nebî Muhammed] Babadan çıkan hakikat ruhu [yani Rûh-ül-kudüs] geldiğı zaman benim hakkımda o şahadet edecektir. Siz de şahadet edersiniz çünkü iptidadan benimle berabersiniz.»

Diğeri :

(Yuhanna - 16 - 7 : 10(7÷8)) «Bununla beraber ben size hakikati söylüyorum. benim gitmekliğim size faydalıdır, çünkü gitmezsem tesellici [Nebî Muhammed]

size gelmiyecektir. Fakat gidersem onu size göndereceğim ve o geldiği zaman günah hakkında salah hakkında ve hüküm hakkında dünyayı ilzam edecektir.

[yani Nebî Muhammed dünya şumul bir vazife ile bütün insanlığa hitab edecek bir salahiyyetle gelecek ve günah hakkında, salah hakkında ve hüküm hakkında dünyayı ilzam edecek, şeriatı yani Kur'anı kerimi getirecektir.

Diğeri :

(Yuhanna - 16 - 12 ve 13) : «Size söyleyecek daha çok şeylerim var. Fakat şimdi dayanamazsınız. [Yani beşerî tekamül seviyeniz bunu kavramağa ve iktizasını icraya müsait değildir] Lâkin o hakikat rûhu geldiği zaman size her hakikate yol gösterecek zira kendiliğinden söylemeyecektir. Ancak [Alahtan] her ne işidirse [kendisine vahiy buyurulursa onu] söyleyecek ve gelecek şeyleri size beyan edecektir. [yani Allahın iradesi ile Nebî Muhammed; beşeriyete kurtuluş yollarını açıp gösterecek ve o devrede insanlar; kurtuluş gayretini yüreklerinde bulacaklar, ve onun söylediklerine uyacaklar çünkü o zamana kadar insanlar beşerî seviyede yükselmiş olacaklar.]

Diğeri :

(Yuhanna - 14 - 29) : « Şimdi size olmadan evvel söyledim. [Yani Nebî Muhammedin geleceğini gelmeden evvel söyledim] tâ ki olduğu zaman iman edesiniz.

[Yani hazreti Muhammed geldiği zaman onun peygamberliğine ve size Allahtan getirip bildirdiklerine inanmanız] **Artık sizinle çok şeyler konuşmıyacağım zira bu dünyanın reisi geliyor.**

[Bütün beşeriyyete kurtuluş devrini açacak olan Allah kulu Nebi Muhammed geliyor] **Ve bende onun hiçbir şeyi yoktur.** [yani benim salahiyetim dahilinde olmıyan icraatı o fi'len icra edecek ve dünyaya kurtuluş mücadelesini fi'len açacaktır.]

Diğeri :

(Matta - 3 - 11) : « Gerçi ben sizi tövbe için su ile vaftiz ediyorum. Fakat benden sonra gelen; benden daha kudretlidir. Ben onun papuçlarını taşımağa lâyük değilim, o sizi Rûh-ül-kudüs ile ve ateş ile vaftiz edecektir. »

(12) : Onun yabası elindedir. Ve harmen yerini tamamen temizliyecektir buğdayını anbara toplayacak fakat samanı sönmez ateşle yakacaktır.»

Yukarıdaki mukaddes vesikalar; hazreti Muhammed efendimizin Peygamber olarak geleceğinin hazreti İsâ tarafından haber verildiğini göstermeğe kâfi hatta fazlasıyla kâfi birer sened olduğu halde bir hıristiyan ahbabım buna inanmak istemedi. Bu esas da tarafımdan ilmî tahlilleri ve mantıkî mütalâaları havî yazılar yazıldı. Bütün İslâm ve hıristiyan âlemini çok yakından alâ-

kalandıran bu mühim meseleye ait muhabereyi kısaltarak haşiyeye dercediyorum. [11]

[11]

Bir mes'ele

*Hıristiyan ahbablarımdan Bay
(A) ya yazdığım mektuptan mes-
ele ile alâkalı kısımlar :*

6 Eylül 949

Din :

Allah ki birdir, Allahın Dini de birdir. Yoksa Dinin taaddüdü Allahın taaddüdünü iktiza ettirir. Birden gayrı Allah yok ki birden fazla Din olsun. Dünya insanların (Allah bir!) derken birbirlerinin Dinlerine başka gözle bakmaları hazin ve acıdır.

Kur'âm kerîme göre hakikat şöyledir :

«Allah indinde bir tek Din vardır. O da teslimiyet ma'nasına gelen (İslâm) Dinidir. Bu Dine (İslâm) ismini veren hazreti İbrahimdir. Bu tek Allah Dini; hazreti İbrahimin iman esası olan Allaha teslimiyeti üzerine kurulur. Hazreti Mûsanın kitabı ile ilk cemiyeti [cemaat halinde] kurar. Dinin ilk mektebini açar. Hazreti İsâ ile yüksek ideal fikir devrini açar ve vechesini bütün beşeriyetin kurtuluşuna tevcih eder. Ve hazreti Muhammed ile de bu ideal devrinin bütün dünyada amelî tatbikat devrine geçer.

Binaenaleyh Müsevîlik ve hıristiyanlık; insanlığın tek İslâm Dininin mektep devrelerini, Muhammedîlik de amelî hayat devrini vücûde getirir. Böylece bu devreleri; beşeriyetin rüşd çağından evvelki iki (terbiye ve ta'lim) devresiyle rüşd devrinde başlayan (amelî hayat) devresi tamamlar. İmdi kitap ehli Dinleri; birbirinden ne ayrı, gayrıdır, ne de birbirinin muhalifidir, Bil'akis birbirini tamamlar.

Hazreti Muhammed efendimizin Nebi olarak geleceğini haber veren Musevî mukaddes kitaplarından mukaddes vesikalar

[11 nci haşiyenin devamı]

Hey'eti umumiyesi bir Hak Dinin müşterek safhalarıdır. Netekim hazreti Ömer ahdî kadimi sureti mahsusada ders alarak tetebbû' etmişti. Ve Buharî şerifde [Cumhuriyyet devrinde türkceye çevrilip tab edilen (tecrîd tercemesi) nin 112 nci sahifesinde şu yazılıdır :

«Abdullah ibni Ömer hazretleri ahdî kadîme [yanî evvelki mukaddes kitaplara] vakıf bulunuyordu. (Bezzar) in bir rivayetine göre Abdullah ibni Ömer bir rü'ya görmüştü. Rü'yasında bir elinde bal öbüründe yağ tutuyordu. Kâh bir elini kâh öbürünü yalıyordu. bu rü'yasını ferdası sabah aleyh-issalâtu veesselâma arz etti. Resûlullah Abdullah'ın bu rü'yasını iki kitap, Tevrât ile Kur'ân okuması ile te'vil buyurdu. Sonra Abdullah Tevrât mutalâasiyle de meşgul oldu. »

Allah Dinî insanı ilk iki safhada kurtuluşa ve kurtarıcılığa hazırlar. Ve üçüncü Muhammedîlik safhasında fi'len kurtarıcılığa geçer. Zira Allah kurtarıcıdır. Peygamberler bu maksadla gelmişlerdir. Her mü'min dahi bu mukaddes hizmete me'murdur. Ma'nevî rüşde erenler bu gayreti yüreklerinde duyarlar. İşte beşeriyetin rüşd devrindedir ki hazreti Muhammed efendimiz kurtarıcılık devrini beşeriyete açmağa gönderilmiştir.

Kur'ânı kerîmin (7 nci A'râf sûresinin 157 ve 158) nci âyetleri ve (61 nci Sâf sûresinin 6 nci âyeti) bu hakikati bildirmiş ve evvelki ahid kitap-

(Eş'ya - 42 - 1) : «İşte elini tuttuğum kulum, canımın hoşnut olduğun seçkinim,

[11 nci haşiyenin devamı]

larında da [Musevî mukaddes kitaplarında ve İncilde de] hazreti Muhammedin bu maksadla Allah tarafından gönderileceği haber verilmiştir ki onlar Müsevî mukaddes kitaplarından (Eş'iyâ kitabının 42 nci babının 1 nci ve 4 ncü ve 6 ncı ve 7 nci âyetlerinde ve İncil-i şerifde (Yuhanna kitabının (14 — 16) ve (14 — 26) ve (14 — 29) ve (15 — 26) (16 — 7 : 10) ve (16 — 12 ve 13) âyetlerinde bildirilmektedir

[Dikkat = yukarıdaki yalnız numaralarını yazdığım âyetlerin mektupta asıllarını yazmışım. Fakat şimdi bu kitabın metninde onları aynen derc ettiğim için burada ihtisar için tekrar etmiyorum yalnız numaralarını göstererek iktifa ediyorum.]

Hazreti Mûsâ İbrânileri [Müsevîleri] Mısırdan Firavn'un zulmünden kurtarıp çöle naklettikten sonra onları Filistine yerleştirmek işi halefine kalmıştı. Halefi Yeşû' bunu temin için putperestlerle harbe başlamış ve nihayet cümlesini yok ederek musevîleri münbit sahaya yerleştirmişti. Hazreti İsâ harp etmedi. Zira zaman harbe müsait değildi. Hazreti İsânın değil harp etmesine hatta yalnız bir peygamber olarak yaşamasına bile Sezarların muhalif durumu ve halkın çekingen hali müsait değildi, İmdi Roma imparatorlarının müthiş niyeti karşısında hazreti İsaye muharebe imkânını verecek yardımcı bir kuvvet meydana çıkmadı. Fakat hak ve hakikatin te'sisi için mücadeleye lüzum olduğunu aşağıdaki sözleri ile hazreti İsâ belirtti. Ve bu işi te'mine Rûh-ül-kudûsü hamil diğer bir peygamberin [hazreti Muhammedin] me'mur edileceğini de yukarıdaki İncil âyetlerinde haber verdi. Bu âyetler; insanların müstebidlerin elinden mücadelesiz kurtarılamayacağını, dünyada hak ve adalet üzere bir cemiyet kurulamayacağını insanlar; meşrû' haklarına kavuşamayacağını birer hakikat olarak göz önüne koymaktadır.

ruhumu onun üzerine koydum [Yani ruhülkudüsle onu te'yit buyurduğu] ve taifelere hakkı ilân edecektir. [Yani dünyada insan haklarının temini devrini açacaktır],

---

(11 nci haşiyenin devamı)

Hazreti İsânın mücadele lüzumuna ve fedakârlık talebine dâir beyanatı

İncil-i şerifden :

(Lûka - 12 - 49) : «Ben dünyaya ateş atmağa geldim. Eğer şimdiden tutuşmuş ise daha ne isterim.»

Diğeri ;

(Luka - 12 - 51) : « Dünyaya selâmet getirmeğe mi geldim sanıyorsunuz. Size derim ki hayır!..»

Diğeri :

(Matta - 16 - 24) : «Bir kimse arkamdan gelmek isterse nefsinin inkâr etsin. [Yani canından vaz geçsin] ve haçını [dar ağacını] yüklenip ardımca gelsin. »

Diğeri :

(Matta - 10 - 34) : « Yer yüzüne selâ-

Diğeri :

(Eş'ıya - 42 - 4) : «Hakkı yer yüzünde sabit kılincaya kadar zayıflamıyacak ve fütûr getirmeyecek ve adalar onun şeria-tına muntazır olacaklar. »

[11 nci haşiyenin devamı]

met getirmeğe geldim sanmayın. Beri se-lâmet değil ancak kılıç getirmeğe geldim.

Diğeri :

(Luka - 14 - 26) : «Eğer bir kimse ba-na gelir ve kendi babasına, anasına ka-rısına, çocuklarına, kardeşlerine, kızkar-deşlerine evet hatta kendi canına buguz etmezse [yani Allah yolunda bunları fe-dayı göze almazsa] benim şakirdim ola-maz. Bunun için sizden her kim bütün varından böyle vaz geçmezse benim şa-kirdim olamaz. »

İşte bu fedakârlıkların yapılmasına, beşeriyetin ilk rüşd devri olan Muhammedîlik devrinde başlandı.

Allahın muradı beşeriyeti müstebidlerin elinden kurtarmaktı. Allahın bu mukaddes muradı musevî mukaddes kitaplarında sarih olarak mevcuttur. İşte dercediyorum :

Diğeri :

(Eş'iyâ - 42 - 6(6÷7)) : « Ben Yehva [Allah] seni adaletle çağırdım [yani dünyada adaletin te'sisine seni me'mur ettim] ve

---

[11 nci haşiyenin devamı]

Musevî mukaddes kitaplarından :

(Hazakıyal - 34 - 8(9÷10)) : « Çobanlar [hükümdarlar] ancak kendilerini güdüp de [kendi menfaatlerine bakıp da] koyunlarımı [insanları] gütmediklerinden [bakıp gözetmediklerinden] işte ben [Allah] çobanlara karşıyım. Ve koyunlarımı onların ellerinden isteyeceğim. Ve onları koyun gütmekten el çektireceğim ve çobanlar artık kendilerini gütmeyeceklerdir, ve koyunlarımı onların ağzından kurtaracağım şöyle ki bir daha onlara yiyecek olmayalar.»

Diğeri :

(Hazakıyal - 34 - 27) « Ve [kölelik boyunduruğu taşıyan insanların] boyunduruklarının bağlarını kırıp onlara kulluk ettirenlerin elinden kurtardığımda Rab ben olduğumu bilecekler. »

Dikkat :

İşte bu âyetin muhteviyatı; hazreti Muhammedin kurtarıcılık memuriyyetini

elinden tutup seni hıfzedeceğim [yani verdiğim vazifeleri fi'len başarincaya kadar seni te'yid edip koruyacağım] ve

---

[11 nci haşiyenin devamı]

ve bu memuriyyetin gayelerini bildiren Kur'ânı kerîm âyeti ile (7 A'râf 157 ile) tam mutabakat halindedir. Ve her vesiyle ile hatırlatıldığı gibi bu mukaddes vesikada da görülüyor ki Allah kurtarıcıdır. Ve bütün peygamberler kurtarıcılık için gelmişlerdir.

Diğeri :

(Hazakıyal - 34 - 31) : «Ve siz, ey benim koyunlarım, ey mer'amın koyunları insansınız. Ve ben sizin Allahınızım diye Rab Yehova buyurur.»

Dikkat :

İşte bu âyet bütün beşeriyyete insanlık haklarını, insanlık vakar, haysiyyet ve şerefini bahş ve ilân ediyor. İmdi her insan Allaha lâyük bir kul olmak için (ben sürü hayvanı değilim, ben insanım) demesi ve (Allaha kulluk edebilmek için hür ve ihtiyarına sahip olması, nefsinin de başkalarının da kulluklarından kendini kurtarmağa bakması) gerekiyor. İşte haz-

seni kavme ahd ve tâifelere nur olmak üzere vereceğim [yani evvelki mü'minlerle olan ahidlerimi tatbik ve icraya ve

---

[11 nci haşiyenin devamı]

reti Muhammed efendimiz bu türlü kurtuluş devri mücadelesini beşeriyete açtı»

Allahın kurtarıcılık vaad
ve tebşiri

(Hazakiyal - 36 - 11) : «Ve sizi evvelki halinizden daha iyi bir hale getireceğim ve Rab ben olduğumu bileceksiniz» [Yani Allahın kurtarıcı olduğunu ve kurtaranın Allah olduğunu bilecek ve ona sımsıkı sarılacaksınız demektir.]

Bu gün ;

Hazreti Muhammed efendimizin dünyaya fi'len kurtuluş devrini açmağa gönderildiği gündenberi bu mücadele yer yüzünde 14 asırdır fasılasız devam ediyor. İnsanlık lehine yer yer inkılâplar oluyor. İnsanlara kulluk kölelik ettiren saltanatlar yer yer yıkılıyor. İnsanlar insanlık haysiyet, şeref ve şahsiyyetine doğru her gün biraz daha yükseliyor. İnsanlar ve insanlık tamamiyle kurtulup hakkına, haysiyetine kavuşuncaya kadar, hak yerini buluncaya kadar, Allahın istediği vaad ve tebşir ettiği hale insanlar varıncaya kadar; bu müca-

milletleri uyandırıp kurtuluş yolunu aydınlatmak üzere seni göndereceğim.]

[11 nci haşiyenin devamı]

dele devam edecektir. Mücadele Allahın cemâli hükümranlığı [melekûtu] yer yüzünde tecelli edinmeye yani yer yüzü: Allahın istediğı Cemâli tecelliye lâyük hale gelinceye kadar bu devam edecektir.

Netekim yer yüzünün salahi işini, insanların kurtuluşu işini ; Amerika üzerine almış Allahın birlik bayrağını çekerek milletlerin kurtuluşuna çalışıyor. Yer yüzünü Allahın melekûtuna hazırlıyor, harekâtına İlâhi ideali, insanlık gayreti hakim olmuş bütün varlığı ile çalışıyor, Allah da onu ne güzel te'yid ediyor. Her adımda varlığını artırıyor, ona dünya ölçüsünde bir İlâhi hizmete imkân yaratıyor. Amerikalıların yalnız kalbine kuvvet, başlarına akl-ı selim, düşüncelerine isabet vermiyor, her şeylerine bereket veriyor, her işlerine muvaffakiyyet veriyor. Dünya ölçüsünde bir genişlikde sınaî, fennî, ilmî, zirai teşebbüslerinde onları muvaffak kılıyor. ilâcsız derdlere ilac bulduruyor, kaç senedir Avrupayı doyuruyor. kıtlık çıkan yerlere yetişiyor.

İşte önce Avrupadaki vatanlarında iken mecbur edildikleri vicdan hürriyeti kayıtlarından kurtulmak için, hicreti ihtiyar eden bu günkü Amerikalılar, Allaha hür bir kul olarak hizmet için, evini, barkını, bahçesini, doğup büyüdüğü yerleri, çocukluğundan beri sevdiği ve alıştığı muhiti terk ederek vahşi ıssız sahralara göç eden, dünyanın öte ucuna kadar gitmeği göze alan Amerikalılar-

Diğeri :

**(Eş'ya - 42 - 7) : « Ki körlerin gözle-
rini açasın. Mahpusları hapishaneden ve
zulmette oturanları zındandan çıkarasın»**

[yani gaflet uykusunda olanların gözlerini açasın. Hak

[11 nci haşiyenin devamı]

dır ki hâlâ o İlâhi gayretle bu ma'nevi ve insanî vazifeleri ifa için hudutsuz fedakârlıkları göze alabiliyor. İlk yükselen azim ruhu, bu gün dahi hiç bozulmadan eksilmeden aynı ma'nevi kuvveti, aynı fedakârlığı, aynı feragati, aynı Hakseverliği, aynı Hak perestliği muhafaza ve izhar ediyor. Yani müslümanlık devrinin bu gün faal hizmetlerini bu varlıklı, imkânlı millet üzerine almış bulunuyor. Çünkü Allah onları bu işe seçmiş ve hazırlamış ve harekete geçirmiş demek oluyor.

Fakat :

İbretle görülecek öyle bir neticedir ki:

Babilden dünyaya yayılmak için dağılan ırklar sanki Allaha hizmet için Amerikada buluşuyor. Ve en hür demokrat şartlar içinde birleşiyor. Her hususi benliklerin üstünde mükemmel bir insanlık hüviyyetinde birleşip işbirliği yapan bu muhtelit cemiyyet; ne güzel bir ideal peşinde ne güzel ve yekpare bir vücud ortaya koyuyor. Bu suretle de bu yüksek birlikte ne güzel ni'metler, feyizler, kabiliyyetler, gayretler muvaffakiyyetler fıskırıyor.

Allah arttırsın, ve Allah onları korusun diye her mü'min onlara duacı, dünyanın mühim bir kı-

ve hakikati gösteresin, istibdadın hükmü altında esaret hayatı yaşayanları hürriyete kavuştururasın ve cehalet içinde zindan hayatı yaşayanları nûra çıkarasın. Yani hak ve hürriyet esasında insanlık haklarına kavuştururasın.

[11 nci haşiyenin devamı]

sım insanlarını analar gibi emziren, kucağında ısıtan, teselli ve ümid veren, dünyanın derd ortağı Amerikalılara her insan ne yürekten duacı.

Mektubumun birinci cevabı

Okuyucularımı alâkadar eden kısımlarını alıp yukarıya dercettiğim mektubuma ahbabım bay (A) şu cevabı verdi :

1 Şubat 1949

Hazreti Muhammedin geleceğinin İncil'de müjdelendiğini yazıyorsunuz. Bunu isbat için ortaya koyduğunuz âyetler arasında (Yuhanna) — 14 - 30) ve (16 — 12 ve 13) bulunmaktadır, Bu iki yerde (bu dünyanın reisi) ta'biri bulunmaktadır. Ve bu ta'bir ile hazreti Muhammedin kasd edildiğini zan etmektesiniz. Bilhassa (14 — 30) da ben hazreti İsa ile (bu dünyanın reisi) arasında tam bir zıdlık his etmekteyim. Dikkat buyurun... (artık sizinle çok şeyler konuşmayacağım çünkü bu dünyanın reisi geliyor ve bende onun hiç bir şeyi yoktur.) buyruluyor. Bu ta'bir için çok salâhiyyetli iki tefsir kitabımıza müracaat ettim, bunlardan (The Cam-

Şimdi hazreti Muhammed efendimizden Musevî mukaddes kitaplarıyla İncil-i şerifin bahsettiğine dair olan ve kendilerinin me'mur oldukları vazifelerin, veche, hedef ve şumûlünü gösteren Kur'ânı kerim âyetlerini mütalâa edelim.

[11 nci haşiyenin devamı]

bridge Bible) tefsiri (bu dünyanın reisi) ta'biri için şöyle yazıyor.

Bu ta'bir; yalnız (Yuhanna — 12 31 ve 14 — 30 ve 16 — 11) de bulunuyor. (Gnostik) lere göre maddî âlemi yaradan ve onda hüküm süren kötü bir ruh idi. (Rabinik) yazılarda: [Bu ta'bir ile (Tevrât) mecmuasına girmiş İbrâni dini yazıları kasdediyor.] Bu dünyanın reisi) ta'biri şeytan için çokca kullanılan bir ad idi. Nasıl Allah yahudilerin hükümetinin başı idi ise şeytan da yahudi olmayan milletlerin başı sayılırdı.

«Lûgat kitabı; (gnostik) kelimesini şöyle anlatıyor :

(Hıristiyanlığın başlangıcında rûhâni sırları bilmek iddiasında olan Dinî firkalar.)

Bir de (The Century Bible) tefsirine müracaat edelim :

Bu âyetin tefsiri onda böyledir. «Şeytanın ve ona âlet olanların hücumu artık hemen kapudadır. Konuşmak için artık vakit kalmadı. »

Aynı kitap; (Yuhanna) 16 — 11) : «Çünkü bu dünyanın reisine hükmedilmiştir. » âyetini şöyle tefsir ediyor.

(7 - A'râf - 157) : «Ehl-i kitabdan şunlar ki Tevrat ve incilde me'muriyeti vasıflarını yazılı buldukları o Nebiy-yi üm-

---

[11 nci haşiyenin devamı]

«Hazreti İsanın kazandığı ve kendisine tâbi' olanlar ile paylaşılacak olan iman zaferi şeytanın melekûtunu yıkacak ve bunun yerine bu dünyada olmyan bir melekûtu ikâme edecek »

İmza

Cevaba cevabım

Aldığım 1 şubat 1949 tarihli mektuba 3 şubat 1949 tarihi ile verdiğim cevabın ihtisar edilmiş sureti :

Sûret

1 Şubat tarihli mektubunuzu aldım. (Yuhanna) İncil-i şerifindeki : (14 — 30) ve (16 12 ve 13) de muharrer (bu dünyanın reisi) tabirinden maksûd (hazreti Muhammed) değil (şeytan) dır, diyor-sunuz !

Hayır !

Değil iki tefsîr bin tefsir böyle yazsa yine bir hakikat ifade ve akl-ı selimi tatmin etmiş olmaz.

Şöyle ki :

1 — Reis; bir cemiyetin reisidir. Onun seçildiği cemiyet efradının cinsinden olması icabeder. İnsanlara insan reislik eder. Şeytan değil, hele bu; dünya ölçüsünde bir şumûlü hâiz olursa ona Allah reislik eder. Ve Allah namına bir peygamber bu

miy'e tâbi' olurlar o Nebiy-yi ümmî onlara iyilik etmekle emir ve kötü işlerden

[11 nci haşiyenin devamı]

riyasetin emirlerini tatbiki memur olur ki o da hazreti İsâ'dan sonra gelen ve getirdiği kitabın etrafına yüzlerce milyon insanı toplayan hazreti Muhammeddir. Bu gün yer yüzünün mühim bir kısmını işgal eden müslüman milletlerin vücûdu bunun en açık bir delilidir. Şeytan belki bir imansız ferde hakim olur fakat bir cemiyete değil. Hele Allaha inanan ve kendini şeytana karşı korumak mükellefiyyetini taşıyan bir cemiyet için hiç değil.

2 — *Hiç bir peygamberin : (Ben gidiyorum çünkü şeytan geliyor) demesine imkân ve ihtimal yoktur. Kurtarmağa geldiği cemiyeti peygamber nasıl şeytana bırakıp gider. Dünyayı; zavallı insanlarla topyekûn şeytana bırakacağını söyler. Bu manada bir sözün hazreti İsâ'dan zuhuruna ihtimal vermek büyük günahdır. Bu; Allahın Allahlığına, peygamberin peygamberliğine mugayırdır. Hangi insan bu hükmü verir de gaflet etmiş olmaz. Kur'ânı kerimde : Bir yaprağın ve İncil-i şerifde bir serçe kuşunun bile Allahın iradesi lahik olmadan yere inemeyeceği musarrâh iken ve bütün mukaddes kitaplarda Allahın gökte ve yerde mutlak surette hükümrânlığı ve tasarrufu cârî olduğu ve Allah irâde etmedikçe hiç bir şeyin olamayacağı ; her mahlûk mukadderâtının Allahın elinde olduğu bildirilmiş iken şeytan; dünyaya nasıl reis olur ve şeytanın riyasetine bir zerre ihtimal nasıl verile-*

nehy idüb sakındırır. İyi şeyleri onlara helâl fena ve muzir şeyleri onlara haram kılar omuzlarındaki ağır yükü [tahakkü-

---

[11 nci haşiyenin devamı]

bilir. Allahın mülküne şeytan nasıl tasarruf edebilir.

Eşref-i mahlûkat olan ve yine mukaddes kitapların bildirdiğine göre Allahın güzelliklerini yer yüzünde tecelli ettirmek için yaratılmış olan insanlara şeytan nasıl reis olur. Buna Allah nasıl razı olur veya şeytan nasıl muktedir olur. Bu babda ilmî ve aklî ve mantikî veya hikemî hiç bir delil getirilemez. Müslümanların ise hiç birinin haysalası buna bir an için bile tahammül edemez. Bir ana ; evlâdını düşmana atarmı ki hâsâ Allah milyarlarca aziz kulunu şeytana terk etsin. Müjdeliler getiren, muhabbeti ta'lim eden hazreti İsâ böyle bir haberi nasıl verir. Ve ondan böyle feci' haber nasıl umulur.

Sonra :

(Dünyanın reisi geliyor) cümlesi ki (Yuhanna) kitabının 14 ncü babının 29 ncu âyetinin son fıkrasıdır. Aynı âyetin evvelki fıkrasında : (şimdi size olmadan evvel söyledim. Tâ ki olduğu zaman iman edesiniz) diyor.

Peki bu imân edilecek olan hüviyyet kimindir. Şeytanınmıdır. Şeytan nasıl olur. O halde bu ; daha evvelki âyetlerde zikri geçen tesellici hakikat rûhudur. Yani Rûh-ül-kudüs'ü hamil olarak gelecek Nebi Muhammeddir ve öyle de olmuştur.

mü, gadir ve zulmü] kaldırır. Üzerlerinde bulunan zincirleri ve bukağaları [esaret zincirlerini, insanlık haklarından kendilerini mahrum kılan bağları] **çıkartır.**

[11 nci haşiyenin devamı]

Nitekim Hazreti İsa bu evvelki âyetlerde

1): *(O size her şeyi öğretecek ve size söylediğim her şeyi hatırlınıza getirecek.*

2) *Benim hakkımda o şahadet edecek.*

3) *Benim gitmekliğim size faydalıdır. Çünkü gitmezsem teselli hakikat ruhu sizlere gelmeyecek. Fakat gidersem onu size göndereceğim ve o geldiği zaman günah hakkında, salâh hakkında ve hüküm hakkında dünyayı ilzam edecektir.*

4) *Size söyleyecek daha çok şeylerim var. Fakat şimdi dayanamazsınız. Lâkin o hakikat ruhu geldiği zaman size her hakikate yol gösterecek; zira kendiliğinden söylemeyecektir. Ancak [Allahdan] her ne işitirse onu söyleyecek ve gelecek şeyleri size beyan edecek, buyuruyor.*

Bu kadar târifat; netice itibarile ancak Ruh-ül-Kudsü hâmil olacak bir peygamberin vasıflarını ortaya koyar. Bu vasıflarla şeytanın ne alâkası var. Olmadığına göre Hazreti Muhammed'den gayri bu evsafi haiz olarak gelmiş kim var? Bu vasıfları sözlerinde ve işlerinde tahakkuk ettirmiş, insanlık, haklarına insanları kurduğu cemiyette fiilen kavuşturmuş ve bu kurtuluş devrini bütün beşeriyete açmış bir tek Nebî, en son gelen Hazreti Muhammed var. Hele ismi geçen tefsirlerin izahları ki efsane denecek sözlere ve efsane devirlerinden naklen gelen şeytan telâkkilerine aittir. Artık din devrinde bu telâkkilere dayanılarak nasıl fikir yürütülebilir ve (maddî âlemi yaradan ve onda hüküm süren kötü bir ruhtur. Veya İbranî yazılarına göre şeytandır.) Hurafesine dayanılarak dünya riyasetinde şeytana nasıl hükümranlık verilir?

Veyahut diğer tefsirin ifadesine göre (dünyanın reisi)

İşte o Nebiye iman ile ona hürmet ve itaat eden ve düşmanlarına karşı onu

[11 nci haşiyenin devamı]

mevzuu ile Hazreti İsa'yı yakalamağa gelenlerin reisi birleştirilerek şeytana cismanî hüviyyet nasıl verilir? Hattâ bunda Roma imparatoru kastedilmiş olsa bile (tesellici hakikat ruhu) mevzuu ile putperest Roma imparatoru nasıl birleştirilebilir?

Sonra: Bu ikinci tefsir (şeytanın melekûtu) diye bir tâbir kullanıyor. (Şeytanın ise melekûtu) yoktur. Melekût yerde gökte Allahındır. Mukaddes kitaplarda bu böyledir.

Başka türlüüne misalde bile yer yoktur.

Netekim (Danyal 4 - 17) de (insan hükûmeti üzerine Allahın hâkim olduğu) buyurulmakta ve (Mezmûrlar - 22 - 28) de: «Zira melekût Rabbındır. Ve milletler üzerine hüküm süren O dur » buyurulmaktadır

Diğeri :

(Mezmûrlar - 47 - 7) : «Zira bütün zeminin padişahı Allahtır. »

Diğeri :

(Mezmûrlar - 47 - 8) : «Allah milletler üzerine saltanat eder. »

Diğeri :

(Mezmûrlar - 68 - 20) : «Allah bizim için kurtarıcı Allahtır. »

destekleyip yardım eden ve onunla beraber inen nûra [Kur'ânı kerime] tabi' olanlar kurtuluşa erenlerdir.

[11 nci haşiyenin devamı]

Zan mertebesindeki kanaatlerine uyarak dünya reisliğini şeytana izafe edeceklerine bu tefsiri yazanlar eğer o günkü zamanın dalâlet devri olduğuna işaret etmek istedilerse [ki istedikleri o olduğu anlaşılıyor] mevzuu yanlış bir tarif ile çıkmaza sokacaklarına ve okuyanlarını ağır bir yanlışlığa düşüreceklerine ilmî bir hakikate dayanarak meselâ şöyle diye idiler maksatları hasıl olurdu. (Hazreti İsâ'nın dünyadan çekileceği devreye Allahın celâlî tecellileri hâkimdi. Bu tecellilerin iktızası olarak dalalet ehli [münkirler, menfiler] kuvvet bulurlar. Cemalîlere, müsbetlere karşı muzaffer ve hâkim olurlar. İmdi Hazreti İsâ ki şahsan cemalî tecellinin mazhar-ı kâmilî idi. Dünyaya hâkim olan makûs tecellinin hükmü karşısında cemalî faaliyetlerini ileri götürmeğe imkân yoktu. Getirdiği İncili bırakarak dünyadan çekilmesi iktiza ediyordu. Onun için (Hazreti İsâ gideceğini söyledi; fakat yeise düşmeğe sebep yok. Dünyanın reisi geliyor) dedi. Yâni: (Allah bana bu kadar bir faaliyeti nasib etmiş, üst tarafını ikmale başka bir Nebî gönderecek o bu işe dünyayı hazırlayacak ve kurtuluş devrini açacak) diyeydi hakikati ifade etmiş olurdu.

İncilde bu hakikatler sarîh olarak yazılı iken bir Nebînin geleceği fikrini hiç bir tefsir ortadan kaldıramaz ve Nebî yerine şeytanı ortaya koyamaz. İmdi hiç bir kaçamaklı fikir Hazreti Muhammedin geleceği haberini yok edemez. İncili Şerifteki âyetlerin hepsi münferiden ve müctemian birinin geleceğini müjdeliyor ve dünya tarihi vekayi ile buna şehadet ediyor.

Asıl Hazreti Muhammed'e işaret eden vasıf (Paraklit) yâni tesellîci hakikat ruhu kelimesi veya cümlesindedir ki işte o vasıf bir Nebîden başkasına verilemez. Elbette o da Hazreti Muhammed'di ve Hazreti İsâ bir Nebînin yaşayacağı müsait bir devrede gelmediği için Hazreti Muhammed

Diğeri :

**(61 - Saf - 6) : «Vakta ki Meryem oğ-
lu İsbâ; ey benî İsrâil ben size benden**

[11 nci haşiyenin devamı]

gelecek ve hidâyet ehline dünyada yaşanacak devri açacaktır. Bu hakikatleri daha ziyade aydınlatmak için şu âyete bir bakmak kâfidir ve (dünyanın reisi) vasfının şeytana değil Allahın yeryüzündeki Nebîsine ait olduğunu kat'iyetle anlamak mümkündür. Ayet şudur :

(Yuhanna - 16 - 11) : «Çünkü bu dünyanın reisine hükmedilmiştir. »

Tahlil edelim:

Bu âyetteki hüküm ki dünyanın reisine ait bir hükümdür. Hakkında hükmedilen yâni Allah tarafından hüküm giyen kimdir? Eğer şeytan ise o halde dünyanın reisi geliyor değil, gidiyor demektir. Ve onun yerine elbette bir hidâyet temsilcisi kaim olacaktır. Yok eğer bu şeytan değil zamanın Peygamberi Hazreti İsbâ ise riyaset sıfatı ona tevcih edilmiş olmakla aynı sıfat yine o neviden bir hidâyet temsilcisine izafe edilmek lâzımdır ki o da Hazreti Muhammed'dir. Şeytan olamaz.

Hazreti Muhammed hakkındaki tebşirâtı Hazreti Muhammed'e yormak istemeyenlere ve hattâ Musevî Mukaddes kitaplarındaki tebşirâtı Hazreti İsbâ'ya yoranlara aşağıdaki tahliller kat'i ve hakikî bir fikir vermeğe kifayet etse gerek:

Musevî Mukaddes kitaplarından (Eş'iyâ) Peygamberin kitabında tarif buyrulduğuna göre ileride dünyayı kurtarmağa gelecek olan kurtarıcı Nebî şu vasıflarda olacaktır:

— A —

- 1 — Güzide bir kul
- 2 — Allahın ruhu ile müeyyed
- 3 — Tâifelere hakkı ilân eden olacaktır (Eş'iyâ 42 - 1)

evvel olan Tevratı tasdik eder ve benden sonra gelecek bir Resûl ile ki ismi Ah-

---

[11 nci haşiyenin devamı]

Filhakika öyle oldu

Hazreti Muhammed :

1 — Seçkin bir insan oldu.

2 — Rûh-ül-kudüsle müeyyed oldu.

3 — Allah ve insan haklarını dünyaya ilân etti.

Hatta bu haklara hürmet eden cemiyet kurdu.

Yine mukaddes kitaba göre:

— B —

1 — Hakkı yer yüzünde sabit kılınca-ya kadar zaıflamıyacak ve fütur getirmeyecek

2 — Ve Ada'lar onun şeriatine muntazır olacaktı (Eş'ia 42 - 4)

Öyle de oldu :

1 — Allah ve insan haklarına müstenid ve kardeşlik bağlarıyla kenetli hür bir cemiyet ve âdil, demokrat bir idare kuruncaya kadar zayıflamadı ve hiç bir müşkilât ve mevani' karşısında ye'se düşmedi. Hepsini aştı ve muvaffak oldu.

meddir, müjdecî olarak gelmiş Allahın Resûliyim dedi ve onlara mu'cizat ile geldi. »

[11 nci haşiyenin devamı]

- 2 — Bu hak, adalet, hürriyyet esaslarına müstenid idare ve muhabbet, samimiyyet ve digergamlık gayretleriyle birleşmiş cemiyet hayatı başka kıtalara ve Ada'lara cazib örnekler oldu. Putperestlik rejimleri yaşayan, istibdad altında ıstırap çeken, esir hayatı yaşayan kavimler; bu güzel idare ve cemiyet hayatının kendilerine gelmesini bekler oldu.

— C —

Yine mukaddes kitaba göre :

Bu seçkin kul:

- 1 — Dünyada adaleti te'sise me'mur edilecekti.
- 2 — [Bu me'muriyyetinde] Allah onun elini tutup koruyacak [sevk ve idare edecek] di.
- 3 — Ve onu kavme ahd ve tâifelere nûr olmak üzere verecekti (Eş'îya 42 - 6)

Bu izahattan sonra yine asla avdet edelim :

[11 nci haşiyenin devamı]

Öyle de oldu

1 — Hazreti Muhammed insanların beşerî rüşd devrinde adaleti te'sise memur edildi ve rüşd devri insanların amelî hayatına ait hükümleri havi bir şeriat kitabı ile gönderildi.

2 — Ve Allah onu te'yid ve muhafaza ederek bütün vazifelerinde muvaffak kıldı ve me'muriyetini başarı ile ikmale kadar yaşattı. Ve her müşkili yendirerek muammer kıldı.

3 — Hazreti Muhammed; Allah Dini'nin fi'len hayata tatbiki için ve beşerî hayat devrelerinde ki Allah taâlimini beşeriyetin rüşd devresine göre ayarlamak ve ikmal etmek için gönderildiğinden evvelce Cenâb-ı Hakkın diğer peygamberlerle olan ahidlerine de varis oldu onların da hükmünü yerine getirdi. Yani evvelce tatbikine imkân bulunan ahidleri muhafazaya, ve tatbike imkân bulunmamış olanları da fi'len tatbike muvaffak oldu. Ve netice itibariyle Allahın birliği etrafında insanların bir ilâhî aile kurumları esasında her milletin önünü, yolunu

(Mesihe niyaz) manzûmesinin konuşma dilimizde ifade ve izahı

1 — Ey kurtarıcılık güzelliği, ey perişan yer yüzündeki ziynet

---

[11 nci haşiyenin devamı]

açtı. İşini aydınlattı ve kolaylattı. Kur'ânı kerimdeki bu âyet o ahidlere işaret buyurur.

(33 - Ahzâb - 7) : «Yâ Muhammed zikret şunu ki biz Enbiyâdan mîsak [ahid] aldık ve ya Muhammed ; senden ve Nuhdan ve İbrahîmden ve Mûsâdan ve Meryem oğlu İisâ'dan da mîsak aldık ve onlardan kuvvetli, müekked ahid ahzeyledik.»

Yine mukaddes kitaba göre ;

— D —

- 1 — [Gelecek olan peygamber] körlerin gözlerini açacak
- 2 — Mahpusları hapisneden ve zulmette oturanları zındandan çıkaracaktı (Eş'ya 42 - 7)

Öyle de oldu :

1 — Hazreti Muhammed; putperest idarelerin baskısı altında cahil, gafil her

2 — Viranede yoksullar için onları çevreleyen ni'met

[11 nci haşiyenin devamı]

haktan bîhaber ve atıl kalmış insanları uyandırdı.

2 — Esaret hayatı yaşayan, insanlık haklarından mahrum ve bir taraftan hükümdarlar elinde bir taraftan, asalet, servet ve nüfuz sahiplerinin tahakkümü altında ıstırap çeken insanları kurtarıp hayat nûruna kavuşturdu.

Halbuki:

Yukarıdaki B, C, D esaslarındaki vasıflar hazreti İsânın hayatında tahakkuk etmedi. Hazreti İsâ muhalif, kuvvetli bir idare karşısında ancak yüz yirmi kadar insanın kendisine iltihak edebildiğini gördü daha fazlasına ahval hiç müsait değildi. Hatta peygamber olarak yaşamasına bile müsait olmadı ve bu yüzden genç yaşında semaya alındı, me'muriyeti; mûsevîleri İlâhî misyonlarında ikaza ve mûsevî cemaatine dünya çapında bir ideal telkinine ve bu idealin tahakkuku şartlarını ihtiva eden İncili ta'lime münhasır kaldı.

Ancak bu vasıflar kendisinden asırlarca sonra gönderilen hazreti Muhammed

İzahı:

Evvelâ başlığı teşkil eden (niyaz mesih) mevzuunu ele alalım. Bu başlık (mesihe niyaz) ma'nasındadır.

[11 nci haşiyenin devamı]

de tahakkuk etti. Hazreti Muhammedden daha evvel veya daha sonra dahi bu vasıfları hâiz bir Nebî gelmedi.

İmdi :

Hazreti İsâdan sonra:

- A) Dünya şumûl bir vazife ile gelen**
- B) Kurtuluş devrini fi'len beşeriyete açan**
- C) Beşeriyetin rüşd seviyyesine göre hayat hükümlerini getiren**
- D) Yine beşerî seviyyeye göre evvelki şariat hükümlerini hafifletici hükümleri getiren**
- E) Haramın, helalin müeyyidelerini beşeriyetin yeni seviyyesine göre ayarlıyan Kur'anı kerimi getiren**
- F) Vücûde getirdiği cemiyetde bilfiil getirdiği hükümleri tatbik eden ve bu cemiyet hayatında Netice itibariyle :**

Allah hakkına, halk hukûkuna hürmet ve ictimai adalet, eşitlik, hürriyet ve

Burada mesihden maksud (kurtarıcılık) vasfıdır. hakikatte ise kurtarıcı Allah'tır. Mesih diye anılan kurtarıcılar; Allah tarafından gönderilir ve onlar Allah tarafından kuvvetlendirilir. Ve me'muriyyetlerinde Allah tarafından sevk ve idare edilir.

[11 nci haşiyenin devamı]

kardeşlik esaslarına uygunluğu tam bir mükemmeliyyetde cemiyet misali gösteren: hazreti Muhammeddir.

Öyle ki :

Fi'len ilk o; insanları esaretten, farklı muameleden kurtarmıştır. İlk o; sınıfsız, renksiz, birbirinden farksız bir kardeş cemiyet kurmuştur. Onun kurduğu idare de cemiyetin reisi ile bir garip kimse hakim huzurunda eşit muamele görmüş ve cemiyetin reisi ile hizmetkârı tek deveye münavebe ile binmiştir.

İdaresinde demokrasiye tam bir rûh veren, ve halk hakimiyyeti esasında dünyaya mükemmel bir örnek gösteren, ve (hepiniz ferd ferd bu sürünün çobanıdır. Ve sürüden mes'ulsünüz) diyerek reisinden en küçüğüne kadar hepsine müşterek maksad için mes'uliyet yükleyen ve her birine çobanlık hürriyet ve istiklâli veren, ve cemiyetin sevk ve idaresinde hepsine murakabe [kontrol] hak ve mükellefiyyeti taksim eden, ve

İmdi kurtarıcıya [mesih'e] hitabetmek veya kurtarıcıyı [mesihi] imdada çağırarak mesihde yer almış olan Rûh ül-kudüs'ü çağırarak, Rûh ül-kudüsden istimdad etmektir.

[11 nci haşiyenin devamı]

her birine en yüksek insanlık vakarı, şahsiyyet ve haysiyyeti tevzi' eden, ve her birini bunun muhafaza ve müdafaa-sı ile mükellef kılan; hazreti Muhammed-dir. Yani Allahın rüşd devrinde beşeriyete ilân ettiği haklar ve mükellefiyyetler ve mes'uliyyetlerdir.

Netice

Tefsirler; her hangi bir insanın şahsî ihtihad ve kanaatini ihtiva eder. Müfessir netice itibariyle ancak yaşadığı devrin fikir seviyesine, ilim seviyesine, ve bu seviyelerin açabildiği ufka göre görülebilir ve düşünebilir. Halbuki zaman durmuyor. Zamanla beraber bu seviyeler dahi genişliyor ve yükseliyor. Her insan kendi zamanının ufkuna ve taayyün etmiş hakikat ölçülerine, tekâmül etmiş aklının selâmeti derecesine göre bir meseleye karşı kanaatini yürütmek imkânına maliktir.

Hele İslâm devri ki, beşeriyetin rüşd

Bir sual :

Niye doğrudan doğruya Allaha hitab edilmiyor da hazreti İsâda bulunmuş olan Rûh ül-kudüs'e hitab ediliyor :

[11 nci haşiyenin devamı]

devridir. Vesayetle idareden kurtuluş devridir. Fikri hürriyyet ve istiklâli devridir. Müslümana veya o devirde yaşayan her hangi bir insana (akl-ı selîm) den gayrı bir şey hakim olamaz. Peygamberimiz bize şu anahtarı vermiştir :

«Müftiler fetva verseler dahi sen fetvayı kendinden al.»

Diğeri :

«Benden size bir söz nakledildiği zaman o söz [akl-ı selîminize ve elinizdeki hikmet ve hakikat ölçülerine göre] vicdanınıza mülâyim geliyorsa o söze ben sizden yakinim, aksi halde sizden daha uzağım.»

Her Din ehli bu gün akıl yolunda birleşebilir. Öyle ki dinsizler bile bir iş için aklın ışığında anlaşabilir. Bir darbı mesel vardır. (Akıl için yol birdir) denir.

Her hangi bir ahbabım; bir müfessirin şöhretine akl-ı selîmini istemiyerek veya istiyerek fedâ edebilir. Fakat bu benim değil onun bileceği iştir.

Cevabı :

Çünkü Allah ismi; Cemâlî ve celâli bütün tecellileri kendinde toplıyan isimdir. Cemâl; lutfu merhameti, celâl ise gazab ve kahrı neşreder,

---

[11 nci haşiyenin devamı]

(Son) :

Allaha emanet ve Allahta olalım azizim efendim

İşin sonu

Yukarıdaki cevabımı bay (A) ya gönderdikten bir ay sonra bir cevap aldım. [sûreti aşağıdadır] ve bir müddet sonra da bay (A) bir vesile ile beni ziyaret ederken masama büyükce bir zarf bıraktı. Bu zarf için ne ben bir şey sordum. Ne de o bir şey söyledi. O güzel güzel sohbet edip ayrıldıktan sonra gördüm ki bu mevzu'a dair yazdığım makalenin aslı aynen iade edilmiş, anladım ki hazreti Muhammed efendimizin mukaddes kitaplar tarafından vaktiy-le tebşir edilmiş olduğu hakikatine ait yazıyı iade etmekle bu hakikati hiç işitmemiş gibi olmak istemiş.

Ahbabımın son cevâbı

3 Mart 1949

Mektubuma göndermiş olduğunuz uzun cevap için teşekkür ederim.

Çok yorulmuş, biraz da heyecanlanmışsınız özür diler, affınızı rica ederim, bahsi burada kapatıyorum.

İmza

Mustarip beşeriyetin, viraneye dönen yer yüzünün ihtiyacı tahsisen Cemali tecelliye yani lutuf ve merhametidir. Onun için sırf Cemâli tecelli hangi insanda tecelli etmiş ise ona yalvarılıyor. Onda tecelli eden İlâhî Cemâlden güzelliklerden istimdad ediliyor.

Diğer bir sual :

Niye hazreti Muhammed veya hazreti Mûsadaki Rûh-ül-kudüsten istimdad edilmiyor da tahsisen hazreti İsâ dakinden istimdad ediliyor.

Çünkü söylendiğine göre hazreti Mûsadaki Rûl-ül-kudüs'de celâli tecelli zahir olmuş, zira hazreti Mûsânın Firavn ile mücadelesinde hazreti Mûsayı galip kılmak için Firavn'ı ve bütün kuvvetini kahredip kırmak lâzım gelmiş. Hazreti Muhammed efendimize gelince onda da İslâmiyeti putperestlerin imha hareketlerinden müdafaa için ve mazlum milletlere imdad için yerine göre kahr tecellisi zuhur etmiş, ve peygamberliğini ifa için de lutuf ve Cemâl tecellisi zahir olmuş. İmdi onda yer alan Rûh-ül-kudüsde bu tecellilerin her ikisi de zuhura gelmiş demektir.

Böylece;

Sırf Cemali tecelli hazreti İsâdaki Rûh-ül-kudüs'e inhisar ediyor. Ve bu hitab ona bunun için vaki' oluyor demektir, öyle ki:

1 — (Ey hüsn-ü metih) demek; ey mesih İsâ da güzellikleri tecelli eden Cemâl sahibi Allah demektir. Senin kahrından lutfuna iltica ediyoruz. Senin celalinden Cemaline sığınıyoruz. Günahlarımızdan kusurlarımızdan senin af ve merhametine sığınıyoruz demektir.

İmdi bu esasları bilmiyerek, düşünmiyerek Allahtan gayrısını merci' edinmek ve onun şahsında bir kuvvet

kudret tasavvur etmek dalaletdir. Fakat mercii zat i Bâri edinerek ve Allahın Cemâline iltica kasdiyle her hangi bir kâmil insanda yer almış ve sırf Cemâlî tecelli izhar etmiş olan Rûh-ül-kudüs'e hitab etmek yerindedir. Zira maksud Allaktır ve Allahta Cemâlî inayettir. Allahın kurtarıcılığı; yalnız mesih diye anılan peygamberlerde değil her zaman ve her insanın kurtarıcılık hareketinde zahir olmuş ve olmaktadır.

Birinci mısram ikinci fıkrasında :

(Arz-ı perişandaki ziyet !) deki ma'na dahi şöyle olsa gerektir.

«Ve ey ki bu perişan yer yüzünde tek ziyet, yani tek güzel varlık senin Cemâlî tecellindir. İmdi bütün ümidimiz bu tecellîdedir, bütün tesellimiz budur. » demek

2 — İkinci mısra'daki : «Viranede yoksullara ni'met» cümlesi birinci mısra'daki ma'nanın te'kididir.

Yani; dünya bir viraneye dönmüştür. Üzeri yoksullarla doludur. Her varlıktan mahrum bu zavallıların yüreğini kuşatan ni'met, kuvvet, teselli; ancak senin Cemâlî tecellin, Cemâlî nûrundur. » demek isteniyor.

3 — Güzel simanda senin kim leke görmüş.

4 — O İlâhî nûra elem, tüller örmüş.

Yani :

3 — Cemâlî tecelli; lekesi olmıyan bir güzelliştir.

4 — Ancak mustarip beşeriyyetin elem ve kederi-Dir ki o İlâhî nûru bir tül gibi duvaklar Öyle ki: Elemli insanların yürekleri nasıl için için ağlıyor, sızıyorsa, o lekesiz güzel nûrun menbai da o sızı-

yı duyuyor, acıyor ve bu Cemâl tecellisi bir merhamet nûru, muhabbet nûru olarak bütün dünyaya yayılıyor, ve kederli yürekleri, yüzleri kaplıyor.

- 5 — Sen Musevîleri İncile davet ettin
6 — Ey Mesih'in güzelliği, sen yükselişinde gökleri açtın

Yani :

- 5 — Sen musevîleri İncildeki muhabbetin iktizasını ifaya davet ettin.
6 — Bu davet yüzünden [dünya sana daraldı] yer yüzünde kalamadın göğe alındın. Fakat öyle bir muhabbetle ki sende tecelli eden güzelliğiyle yükselişinde gökleri açtın.

Me'al hülâsası :

Hasreti İsâ musevîlere İncil devrini açmak üzere gelmişti. İncil; müsevîleri ferd, aile, ve cemaat benliğinden beşerî cemiyet benliğine geçirecekti. Bunu yaptıracak sevgi idi. Sevgi güzellikti. Güzellik sevgi idi. İktizası; beşeriyyete merhamet, alâka ile digergamlık gayreti, feragat ve fedakârlık hissi duymaktı. Hazreti İsâ; Allahın misyoner kavmi olan musevîleri münferiden ve müctemian buna davet etti. Fakat buna fi'lî icabete hal ve zaman müsait olmadı. İmdi hazreti İsâ bu davetin semeresini zamanına bırakarak Allah tarafından göğe alındı. Bu davet ki Allahın Cemâlî tecellisini yayan bir güzelliğin ifadesi idi. Gökler zaten muhabbetin eseri idi, Allah muhabbet için her şeyi yaratmıştı. İşte muhabbetin eseri olan bu gökleri muhabbeti yaymaktan

gelen hazreti İsbaya muhabbetle hürmetle açıldı ve onu kucakladı.

7 — Muhammedin mi'racı ki mi'racların yükseğidir.

8 — Senin göğre çıkışındaki yüksek ma'nayı taclandırmıştır.

Yani :

Hazreti Muhammedin Allah tarafından mükâleme için göğre çağırılışı ki göğre çıkış vesiyelerinin en yükseğidir.

Onun bu vesiyeler ile çıkışı senin çıkışındaki ma'nanın yüksekliğini taclamıştır,

9 — Ey Mesihde tecelli eden İlbâhî Cemal, in şu hay huy içindeki yere

10 — Gökten nûrunu yere yay, Allah Dinine meşale tut [aydınlattı]

Yani :

Ey Allahın güzelliğini tecelli ettiren İlbâhî Cemâl birine giren, boğuşan insanların feryad ve figan ve davalariyle çalkanan, velveleler dalgalanan şu yer yüzüne tecelli et, ortalık Cemalî nûrunla aydınlansın, insanlar nasıl bir çıkmaza düşdiklerini, neden derde, ıstıraba uğradıklarını, bütün çektiklerinin sebeplerini Din ışığında görebilsinler. Emniyet te'sis eden, sükûn, huzur, saadet te'min eden Din nizamından ne kadar ayrıldıklarını böylece anlasınlar. Ve kendilerine gelerek Allaha sarılsınlar, Dinin muhabbet ve kardeşlik bağlarına bağlansınlar bu günkü felâketten kurtulsunlar.

11 — Ol Din-i mübin ki seni bağrında taşırken

12 — Her devrede ona hıristiyanlar düşman olmuşlar

Yani :

O Hak Din; Kur'anında seni överek bağrında taşıyan senin adına Din taşıyanların ona her devrede düşmanlık izharı revâ ve insafıdır.

Değildir :

Çünkü Kur'ânı kerîmin iman ta'liminde her peygamberi bir tutmak ve her Semavî kitaba bir gözle bakmak esastır, bu vesile ile buna dair olan ve müslüman ilm-i halinin esasını vücûde getiren âyeti kerîmelerden bazılarını dercediyorum,

Kur'anı kerîmden :

(2 - Bakara - 4) : «Ve o mûttakîler ki sana indirilen Kitap ve Dine ve senden evvel gönderilen kitaplara ve Dinlere iman ederler. Ve ahirete şüphesiz olarak inanırlar.

(5) İşte onlar Rabları tarafından hidayet üzeredirler. Ve yine onlar felah bulmuş [kurtuluşa ermiş] olanlardır. »

Diğeri :

(2 - Bakara - 285) : «Resûl [hazreti Muhammed] ve mü'minler o Resûle Rabbindan nâzil olan şeye [Kur'ânı kerîme] iman ettiler. Bunlardan her biri Allaha ve meleklerine ve kitablarına ve peygamberlerine iman eylediler. Resûllerinden hiç birinin arasını fark gözeterek ayırmayız. Yâ Rabbî emir ve nehyini işittik ve itaat ettik senden gufran isteriz. Ni-

hayet varacağımız ve merciimiz sanadır dediler.»

Diğeri :

(4 - Nisa - 134(136)) : «Ey mü'minler Allah ve Resûlüne, Resûle indirdiđi kitaba bundan evvel inzâl eylediği kitaplara iman ediniz. »

Şimdi :

Hazreti İsayı öven âyetlerden bir ikisini dercediyorum.

(4 - Nisâ - 170(171)) : «Muhakkak Meryem oğlu Mesih İsâ, Allahın Resûlü Meryeme ilka ettiği (kelime) si kendinden bir rûhdur. [Yani Allah tarafından Rûh-ül-kudûsle müeyyettir. Rûh-ül-kudûs; Allahın zat nûru demektir.]»

Diğeri :

(5 - Mâide - 113(110)) : «Cenâb-ı Hak: Ey Meryemin oğlu İsâ benim sana ve validene olan ni'metimi zikret, seni Rûh-ül-kudûsle te'yid ettim. »

Bir nokta ?

Hristiyanlar acaba musevîlere ve müslümanlara yani kendi Dininden olmıyanlara hatta katolik kilisesi mensupları dahi katolik olmıyanlara karşı neden fena gözle bakarlar ?

Bu; vaktiyle Roma kilisesinin siyasî zihniyeti netice-

si yaptığı telkinlerdir ki hazreti İsanın (muhabbet Di-
ni) adına ne zıd şeyler yapmamışlar, katoliklerden gay-
rısına ne düşmanlıklar göstermemişlerdir. Dünya tarihi
engizisyon devirlerinin türlü imha hareketleri misalle-
riyle insan ruhunu ne kadar üzer. Halis katolik olmi-
yan hıristiyanları ve hıristiyan olmiyan başka Din adam-
larını ateşe verip yakmışlar onlara türlü işkenceler tat-
bik etmişler, onların malını canını her şeyini mubâh say-
mışlar, haçlı ordular yalnız şarkta değil garpte de Av-
rupada da bu mezalimi yapmışlardır. Sebep? müesse-
se menfaati siyaset! inhisarcılık siyaseti !

Öyle ki :

Kilise adamları; bir taraftan kilise haricinde [yani
katolik kilisesi dışında] selâmet yoktur, yani dışta ka-
lanlar Allahın gazabına lâyıktırlar. Merdud hatta mel'-
undurlar. Onlar hidayet ehli değildirler, gibi fikirler
icad edip ortalığa yaymışlar, bir taraftan da onları katl
tahrip ve imha hareketine geçmişlerdir.

Bu siyaset nihayet iflas etmiş, Roma kilisesi aley-
hine sona ermiş, ondan sonra kilisede okşama siyaseti
başlamıştır. Amma ilk icraatın dünyadaki fena akisleri
sürüp gelmiş, yani ne katolikler başka Din ve mezheb-
dekilere karşı tamamen fikirlerini, hislerini değiştirecek
bir telkine tabi' tutulmuşlar ne de katolik olmiyanların
kalbinde onlara karşı şüphe ve tereddüt zâil olmuştur.
Bu eîm siyasetin yalnız katoliklerle Protestanlar ara-
sındaki bilançosunu göstermek için bu iki mezhep ara-
sında (tahakküm — hürriyyet) davaları için ölen hıris-
tiyanların sayısı otuz milyon insandır demek kifayet eder.

MUHTEVİYYATI :

Eu risâlenin muhteviyyatı; kurumun basıp yaymakta olduğu (Vâridat-ı Süleyman şerhi) adlı kitabın 35 ve 36 ve 37 inci formlarından ibarettir, maksad; bu formlardaki 11 inci hâşiyenin yayımını ve alımını kolaylaştırmaktır.

Mevzu' :

Haşiyenin mevzu'u: Hazreti Muhammed efendimizin Nübüvvetinin Musevî ve Hıristiyan Mukaddes kitaplarınca da vaktiyle haber verilmiş olmasıdır ve ruhanî müesseselerin bu hakikati ketmişin ne türlü politika yaptıklarının açıklanmasıdır.

Bu hakikat ketmilmeye idi, Müslümanlara engizisyon mezalimi tatbikine ve Haç'ı seferler tertibine ve fena gözle bakmağa imkân kalmazdı. Ve dünyanın kuvveti birbirile mücadeleye, tahribe değil birbirine yardıma ve dünyanın imâr ve islâhına yarardı.

Toptan tevzi yeri : Yeni Postahane arkası
Âşir efendi Caddesi İmâr Han No 23 Telefon : 26948

Perakende Satış yeri :
İbrahim Hilmi Kütüphanesi—Ankara Caddesi No. 54

F: 30 Kuruş